

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4SŽNSS/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016202538
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Prof. JUDr. Peter Potásch
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:1016202538.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky - v právnej veci žalobcu: DOXX - Stravné lístky, spol. s r.o., so sídlom Kálov 356, Žilina, IČO: 36 391 000, právne zastúpený.: Advokátska kancelária Andrea Oršulová, s.r.o., so sídlom Tabaková 2942/5, Bratislava, IČO: 47 238 747, proti žalovanému: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 24, Bratislava, IČO: 00 699 063, v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa odmieta.
- II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Príslušnosť súdu v konaní

1. Žalobca podal 10. júna 2016 na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd“) žalobu o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v zmysle § 250v ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „OSP“ alebo „Občiansky súdny poriadok“).

2. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok. Najvyšší súd uznesením č. k. 6Sžnz/4/2016-116 zo dňa 12. októbra 2016 (ďalej aj ako „uznesenie o postúpení veci“) postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému na ďalšie konanie s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 2 v spojení s § 13 ods. 1 a 2, § 10 a § 491 ods. 1 SSP. Najvyšší súd v dôvodoch uznesenia o postúpení veci konštatoval, že o vecnej príslušnosti Krajského súdu v Bratislave rozhodol podľa ustanovení SSP (hoci bolo konanie začaté za účinnosti OSP) za súčasného prihladnutia na ustanovenie § 492 ods. 2 SSP, keďže mal za to, že takto určená vecná príslušnosť nebude v žalobcov neprospech.

3. Správny súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) uznesením č. k. BA-6Sa/65/2016-384 zo dňa 15. októbra 2024 postúpil predmetnú vec Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) ako súdu vecne príslušnému. V odôvodnení uviedol, že v zmysle § 3 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov v znení neskorších predpisov naň od 1. júna 2023 prešiel výkon súdnictva z doterajšieho Krajského súdu v Bratislave, a teda začal konať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. mája 2023 konal Krajský súd v Bratislave.

4. Ďalej správny súd pokračoval, že v čase začatia konania (podania návrhu na Najvyšší súd) bol v zmysle § 246a ods. 2 písm. b) OSP vecne príslušným na rozhodovanie v predmetnej veci Najvyšší súd, pričom v zmysle zákonnej zásady perpetuatio fori (§ 11 ods. 1 OSP, § 9 ods. 1 SSP) sa dané okolnosti vecnej príslušnosti nezmenili, a to ani po nadobudnutí účinnosti Správneho súdneho poriadku. Preto interpretácia prechodného ustanovenia § 491 ods. 2 SSP, ktorá viedla Najvyšší súd k postúpeniu veci pôvodne Krajskému súdu v Bratislave, nebola správna. V dôsledku toho je podľa správneho súdu potrebné považovať určenie vecnej príslušnosti krajského súdu v zmysle § 18 ods. 2 veta druhá SSP uznesením o postúpení veci za neústavnú aplikáciu práva porušujúcu základné práva účastníka konania, ako to konštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Ústavný súd“) v náleze sp. zn. II.

ÚS 202/2017 zo dňa 25. júla 2017. Poukázal aj na to, že Najvyšším správnym súdom boli vydané rozhodnutia sp. zn. 5Spp/1/2023 zo 16. augusta 2023, ako aj sp. zn. 8Spp/1/2024 z 27. júna 2024, ktoré uvedeny záver potvrdzujú.

II. Žaloba, vyjadrenia

5. Žalobca v správnej žalobe podanej 10. júna 2016 poukázal na to, že žalovaný vykonal 13. augusta 2014 inšpekciu, ktorou bolo začaté prešetrovanie žalobcu na účely zistenia, či je dôvod na začatie konania podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v účinnom znení (ďalej aj ako „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

6. V žalobe namietal:

- a. absenciu predchádzajúceho súhlasu súdu s inšpekciou vykonanou dňa 13. augusta 2014,
- b. príliš široko a neurčito koncipované poverenie na vykonanie inšpekcie,
- c. neexistenciu indícií na vykonanie inšpekcie dňa 13. augusta 2014,
- d. neoprávnené prezeranie veľkého rozsahu dokumentov pri inšpekcii dňa 13. augusta 2014,
- e. neoprávnené zhromažďovanie, držanie a nakladanie s dátami a dokumentmi získanými počas inšpekcie z 13. augusta 2014,
- f. nakladanie s dátovými nosičmi bez opory v právnej úprave,
- g. nakladanie s dátami ich sprístupňovaním tretím stranám, a to vrátane obchodného tajomstva.

7. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa zhromažďovania a nakladania s dátami, dátovými nosičmi a dokumentmi, podkladmi a údajmi, ktoré boli získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014 v priestoroch žalobcu. Zároveň navrhol povinnosť vylúčiť z ďalšieho prešetrovania, ako aj správneho konania č. 0003/OKT/2015 všetky dátové nosiče, dokumenty, podklady a informácie získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014 a za prítomnosti žalobcu protokolárne vymazať žalovaným všetky dátové nosiče, dokumenty, podklady a informácie získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014, vrátane ich kópií.

8. Žalobca tvrdil, že nezákonnosť zhromažďovania a nakladania s dátami odvodzuje od skutočnosti, že inšpekcia uskutočnená dňa 13. augusta 2014 bola nezákonnou, rybárskou expedíciou, ktorá bola vykonaná na základe vágne a neurčito formulovaného poverenia. Argumentáciu, že kontinuálne dochádza k nezákonnému a neoprávnenému zhromažďovaniu, držaniu a nakladaniu s dátami, opieral o skutočnosť, že: (i) inšpekcia nebola vykonaná s predchádzajúcim súhlasom súdu, (ii) poverenie obsahovalo len vágne dôvody, (iii) žalovaný počas inšpekcie excesívnym spôsobom kopíroval dáta, (iv) nezákonne postupoval aj pri následnom šetrení údajného protisúťažného konania, keď zhromažďoval údaje a nakladal s nimi bez zákonného podkladu.

9. Žalobca uviedol, že pred podaním podal žalobca žalovanému dňa 10. februára 2016 sťažnosť - námietky, v ktorých vytykal neoprávnené nakladanie s predmetom obchodného tajomstva a neoprávnené zhromažďovanie a nakladanie s dokumentmi nazhromaždenými v administratívnom spise (ktoré opieral najmä o tvrdenú nezákonnosť inšpekcie). Žalovaný v oznámení o vybavení sťažnosti zo dňa 11. mája 2016 vyhodnotil sťažnosť ako neopodstatnenú.

10. Ukrátenie na svojich právach videl žalobca v tom, že s údajmi získanými počas inšpekcie sa ďalej nakladá, a to bez zákonného podkladu. Podľa neho nemožno uvažovať o oprávnenosti zhromažďovania údajov o jeho osobe, ak neexistovali indície na takýto zásah a poverenie nemohlo predstavovať dostatočný rámec na zhromažďovanie údajov. Žalobca uviedol, že žalovaný pri výkone inšpekcie postupoval svojvoľne, neprimerane a nezákonne, čo viedlo k nezákonnému zhromažďovaniu a nakladaniu s dátami. Namietal porušenie princípu primeranosti zo strany žalovaného najmä v dôsledku neurčitej a širokej formulácie poverenia a získavania podkladov na základe tohto poverenia a zhromažďovania údajov žalovaným bez právneho rámca.

11. Nezákonnosť zásahu podľa žalobcu súvisí s jednotlivými pokračujúcimi a parciálnymi úkonmi, pričom tento spočíva v kontinuálnom nakladaní s nezákonne získanými a nazhromaždenými dátami a dokumentmi počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014. Uviedol, že nenapáda postup žalovaného v rámci prebiehajúceho správneho konania ani nezákonnosť vedeného správneho konania. Prípustnosť žaloby a zachovanie lehoty na podanie žalobného návrhu žalobca odôvodňoval tým, že ide o trvajúci zásah, počas ktorého dochádza k neustálemu porušovaniu jeho práv, najmä pred neoprávneným zneužívaním údajov o svojej osobe a práva na ochranu súkromia. Namietal, že žalovaný drží a nakladá s predmetnými dátami a dokumentami získanými počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014, a tieto dokonca ďalej sprístupňuje tretím stranám. Nakoľko podľa neho ide o trvajúci zásah, v súlade s požiadavkou ústavne konformného výkladu mu má byť poskytnutá súdna ochrana. V tejto súvislosti

argumentoval aj rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan), v zmysle ktorého je procesné podmienky v zmysle § 250v ods. 3 SSP potrebné vykladať tak, aby si vzájomne neodporovali, a preto sa mohol žalobca dozvedieť o existencii iného zásahu až momentom oznámenia o vybavení sťažnosti. Odcitoval, závery uvedeného rozhodnutia, v zmysle ktorého...inšpekcia je jednorazovým zásahom do práv subjektu v zásade najmä z hľadiska práva na ochranu prehliadaných priestorov. Proti takémuto zásahu musí byť k dispozícii účinný prostriedok súdnej kontroly ...Ak počas tohto zásahu dôjde k zhromaždeniu a odňatiu informácií a korešpondencie, môže tým (prípadne v kumulácii s ďalšími dôvodmi) dôjsť k založeniu porušenia ďalších práv. Ak ide o zhromažďovanie neoprávnené, dochádza k porušeniu práva podľa článku 19 ods. 3 ústavy, ktoré trvá po dobu ich zhromažďovania. Ak odporca ďalej nakladá so zhromaždenými informáciami, dochádza k ďalším čiastkovým zásahom do práv podľa čl. 16 ods. 1 a 19 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 8 dohovoru. Proti nim musí byť rovnako prípustný účinný prostriedok ochrany.“

12. To že zásah má trvajúcu povahu, žalobca odôvodňoval prezeraním a zhromažďovaním dát získaných počas inšpekcie, tým, že dáta získané počas inšpekcie sú súčasťou administratívneho spisu v rámci správneho konania, dokumentmi o nahliadnutí do tohto administratívneho spisu, odôvodňovaním označenia informácií ako obchodného tajomstva v prebiehajúcom administratívnom konaní, a tiež sprístupnením prvostupňového rozhodnutia z administratívneho konania širokej verejnosti. Žalobca je toho názoru, že opätovné sprístupnenie dokumentov na základe žiadostí o nahliadanie do spisu, nerešpektovanie vyznačenia obchodného tajomstva reálne sprístupňovanie dát odôvodňujú, že je možné očakávať aj ďalšie čiastkové zásahy.

13. Podaním doručeným Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“) dňa 14. februára 2017 žalobca doplnil podanú žalobu. Zopakoval, že nezákonný zásah mal spočívať v držbe zhromažďovaní, uchovávaní a nakladaní s informáciami získanými nezákonne. Skutočnosť, že tieto dáta boli získané nezákonne, preukazoval najmä tým, že samotnú inšpekciu je nutné vnímať ako nezákonnú, tzv. rybársku expedíciu. Zdôraznil, že získané dáta sú naďalej držané v priestoroch žalovaného a je s nimi aj ďalej nakladané a že nezákonnosť namietaného zásahu je odvodzovaná najmä od nezákonnosti vykonania inšpekcie a neexistencie právnej úpravy zhromažďovania a uchovávaní dát. Osobitne argumentoval k prípustnosti konania, ktorú odôvodnil tým, že žaloba podľa § 2501v OSP je podľa neho jediným nástrojom ochrany pred tvrdým nezákonným zásahom, a to napriek tomu, že už prebieha správne konanie žalovaného vo veci dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž. Podľa žalobcu, žaloba vo veciach správneho trestania nie je adekvátnym právnym nástrojom nápravy voči namietanému zásahu.

14. Podaním doručeným krajskému súdu 16. februára 2017 žalovaný podal „vyjadrenie v súdnom konaní“, v ktorom argumentoval uzneseniami Najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžnz/6/2015 zo dňa 29.06.2016 a sp. zn. 5Sžnz/6/2015 zo dňa 29.06.2016, v zmysle ktorých sa nie je možné brániť žalobou o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy voči prebiehajúcemu správne konaniu - teda odpadol dôvod konania.

15. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 26. júna 2017 uviedol, že žalobu považuje za podanú oneskorene, pretože sa žalobca dňa 13. augusta 2014 dozvedel o vykonaní inšpekcie, ako aj o všetkých úkonoch, ktoré považoval za zásah do svojich práv. Podľa žalovaného, aj jednotlivé úkony, od ktorých žalobca odvodzuje nezákonnosť nakladania s informáciami (predloženie poverení na vykonanie inšpekcie, vykonanie inšpekcie, prezeranie údajov na základe kľúčových slov, vyhotovenie kópií elektronických dokumentov, ich uloženie na úložné médiá a zariadenia žalovaného), boli vykonané počas inšpekcie, teda dňa 13. augusta 2014.

16. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 28. septembra 2017 uviedol, že podľa neho ukončenie správneho konania vo veci domnejšej kartelovej dohody nemá žiadnu relevanciu, pretože sa jedná o trváci, kontinuálny zásah. Zdôraznil, že je evidentné, že všetky počas inšpekcie získané informácie sú naďalej zhromaždené a držané aj mimo administratívneho spisu v priestoroch žalovaného. S týmito informáciami sa ďalej nakladá tým, že sú preskúmané, sú s nimi oboznamovaní zamestnanci žalovaného, sú poskytované tretím stranám, dochádza k ich analyzovaniu či vyhodnocovaniu - napríklad aj z hľadiska, či obsahujú obchodné tajomstvo alebo dôverné informácie. Podľa žalobcu je evidentná hrozba, že sa bude pokračovať v nakladaní so získanými dátami. Je toho názoru, že sa neuplatňuje subsidiarita zásahovej žaloby a prípadným odmietnutím konania vo veci by došlo k neprípustnému formalizmu.

17. Tvrdil, že žaloba je podaná včas, pretože nenamietá nezákonnosť zásahu, ktorý spočíva v jednotlivých individuálnych úkonoch žalovaného, ale v kontinuálnom zásahu ako jednom skutku, ktorý spočíva v nedovolenom a nezákonnom zhromažďovaní, zadržiavaní, uchovávaní a nakladaní s dátami, ktoré boli získané počas inšpekcie dňa 13. augusta 2014a teda jeho účelom je ochrana pred nezákonným stavom, ktorý stále trvá. Tvrdil, že procesné lehoty nemožno stanoviť tak, aby sa poprel ich zmysel - teda, že poškodený subjekt by bol povinný trpieť podľa neho nezákonný stav bez akéhokoľvek časového

obmedzenia a bez ohľadu na ďalšie čiastkové útoky. Podľa neho je potrebné vykladať podmienky práva na prístup k súdu ústavnokonformne, preto musí byť žaloba prípustná. Uviedol, že v zmysle rozsudkov Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan), sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.), sp. zn. 8Sžnz/2/2015 (Capgemini), podľa ktorých „je potrebné vykladať plynutie objektívnej lehoty pri trvajúcom zásahu (teda nie zásahu, ktorého len následky trvajú) podľa § 250v ods. 3 O.s.p. tak, že táto začína plynúť až dňom ukončenia zásahu.“ Žalobca má za to, že rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 (IMPA), na ktorý poukázal žalovaný, síce uviedol, že „ak sa za nezákonný zásah v posudzovanom prípade považuje inšpekcia, nemôžu sa podľa názoru najvyššieho súdu za nezákonný zásah už považovať jej dôsledky a nie je ani možné vyvodzovať právo na podanie návrhu na nezákonný zásah kedykoľvek počas trvania takýchto dôsledkov inšpekcie“, v predmetnej veci však na rozdiel od veci sp. zn. 4Sžnz/7/2015 (IMPA) podľa žalobcu došlo k viacerým zásahom (napr. k neoprávnenému zhromažďovaniu a uchovávaní informácií). Tiež poukázal na nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 290/2015, z ktorého podľa neho vyplýva, že aj samotné zhromaždenie dát a ich uchovávanie verejnou autoritou je takisto zásahom do práv subjektu. Argumentoval, že aj prieťahy sú v zmysle judikatúry trvajúcim protiprávnym stavom. Poukázal aj na prípad vedený pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo veci Amann v. Switzerland, keď orgán verejnej moci uchovával informácie o sťažovateľovi, pričom k napadnutiu uchovávania týchto dát došlo až o 9 rokov neskôr.

18. Žalobca teda tvrdil, že otázka, akým spôsobom sa informácie dostali do sféry žalobcu, je len predbežnou otázkou k posúdeniu súladu zhromaždenia a uchovávania dát. Preto žalobca neviaže lehotu na podanie návrhu na podanie návrhu na podanie žaloby „len na následky vykonané nezákonnou inšpekciou 13.08.2014, ako sa mylne domnieva žalovaný, ale na trvajúci a nezákonný zásah spočívajúci v držaní, disponovaní a opakovanom nakladaní s Dátami. Tento nezákonný zásah do práv podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR trvá, a je prehlbovaný ďalšími čiastkovými útokmi. Lehoty na podanie žaloby tak nemohli uplynúť“. V opačnom prípade by podľa žalobcu došlo k prílišnému formalizmu.

19. Žalobca apeloval na potrebu ústavne konformného výkladu pri posudzovaní podmienok prípustnosti ochrany žaloby pred nezákonným zásahom. Poukázal na nálezy Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 375/2015 a sp. zn. III. ÚS 376/2015 a tiež sp. zn. III. ÚS 396/2015. Argumentoval aj nálezom Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 117/07 zo 4. februára 2009, ktorým ústavný súd priznal ochranu sťažovateľovi vo veci zásahu do práva na súkromie, „ku ktorému došlo sedem až osem rokov pred podaním ústavnej sťažnosti.“

20. Žalobca v súvislosti so situáciou trvajúceho nezákonného zásahu argumentoval aj analógiou s inštitútmi správneho, trestného a civilného práva (trváci delikt, vydanie neoprávnená držba veci). Žalobca poukázal na trestný čin nedovolené držby zbrane - čo je podľa neho obdobné situácii, keď žalovaný odňal a zhromažďuje dáta v rozpore s článkom 19 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca tvrdil, že neoprávnený držiteľ informácie sa nemôže dovolávať uplynutia lehôt, kým informácie ďalej neoprávnene zadržáva.

21. Žalobca ďalej dôvodil Smernicou žalovaného č. 17/2013 o ochrane práv dotknutých osôb pri zbere a zabezpečení elektronických údajov v elektronickej podobe, kde žalovaný odčleňuje nakladanie s dátami počas inšpekcie a proces nakladania s údajmi po vykonaní inšpekcie. Tiež uviedol, že predmetná smernica nemôže konvalidovať neexistenciu právnej úpravy zhromažďovania, uchovávaní a nakladania s dátami získanými počas inšpekcie. Žalobca tvrdil, že k nakladaniu s jeho dátami dochádza aj naďalej, už len samotnou držbou v priestoroch žalobcu, teda dochádza k ďalším čiastkovým zásahom.

22. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 28. novembra 2017 zotrval na svojom názore o subsidiárnej povahe zásahovej žaloby a o tom, že žalobca zmeškal lehotu na podanie žaloby. Zhrnul, že žalobca na jednej strane tvrdí, že „sa domáha odstránenia nezákonného zásahu vo forme nezákonného nakladania s dátami získanými počas inšpekcie, pričom tiež tvrdí, že táto žaloba nesmeruje proti nezákonnému zásahu vo forme nezákonnej inšpekcie. Zároveň ale nezákonnosť nakladania s predmetnými dátami fakticky odvodzuje od údajnej nezákonnosti predmetnej inšpekcie.“

23. Žalobca v doplnení právnej argumentácie zo dňa 12. júna 2018 uviedol, že zotrváva na svojich predošlých stanoviskách. Osobitne sa venoval dôvodom formulácie poverenia a širokému rozsahu inšpekcie, všeobecnosti kľúčových slov a nezákonnosti nakladania s dátami, ktorú vykladá tak, že táto sa neodvíja výlučne od nezákonnosti inšpekcie, ale v dôsledku absencie právnej úpravy je nezákonná aj následná držba dát. Je toho názoru, že ak by súd prijal argument, že nezákonná držba a nakladanie s dátami je len dôsledkom tvrdenej nezákonnosti inšpekcie, tak by došlo k popretiu „rozhodovacej praxe ESLP vo veci Marper, či vo veci Amann“. Preto tvrdil, že žalovaný je v kontinuálnom porušovaní každý jeden deň, kedy drží dáta. Pričom nakladanie s dátami predstavuje ďalšie parciálne nezákonné zásahy, preto sa lehoty obnovujú každým jedným dňom. Tiež sa nestotožnil s argumentom, že dáta sú súčasťou administratívneho spisu, a teda ich zákonnosť je možné preskúmať spolu s rozhodnutím vo

veci samej, pretože súčasťou administratívneho spisu je menšie množstvo dát, ktoré majú slúžiť ako dôkaz porušenia súťažných predpisov. Tiež podporne poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 635/18 zo dňa 15. mája 2018, v zmysle ktorého sa subjektívna aj objektívna lehota na podanie žaloby voči nezákonnej držbe dát počíta až od momentu ukončenia tohto stavu.

24. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 23. augusta 2018 uviedol, že poukázal na uznesenie Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 319/2017. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 635/18 zo dňa 15. mája 2018 považoval za neaplikovateľný na predmetnú vec. To odôvodnil najmä tým, že v dobe, keď bola v vykonaná inšpekcia sťažovateľky v uvedenej veci, nebola podľa judikatúry českých súdov (na rozdiel od slovenskej judikatúry) inšpekcia predmetom prieskum zásahovej žaloby. Až po rozsudku ESLP vo veci Delta pekárny zo dňa 02. októbra 2014 začala podľa žalovaného rozhodovacia prax českých správnych súdov vytvárať priestor pre prípustnosť takýchto žalôb. Naproti tomu, žalobca v tejto veci mal možnosť podať zásahovú žalobu už od momentu inšpekcie, kedy sa podľa žalovaného o zásahu dozvedel. Je toho názoru, že využitie neefektívneho prostriedku ex post kontroly, ktorý mal žalobca možnosť využiť, nemožno považovať za porušenie základných práv žalobcu.

III. Právne posúdenie veci

25. Najvyšší správny súd začal svoju činnosť 1. augusta 2021, kedy výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu na Najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu. Uvedené znamená, že Najvyšší správny súd začal konať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal Najvyšší súd v správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

26. Najvyšší správny súd považuje za potrebné poukázať na ustanovenie § 491 ods. 1 SSP, ku ktorému Ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 202/2017 z 25. júla 2017 uviedol, že „Stret „novej“ (pozn. myslí sa tým Správny súdny poriadok) a „starej“ (pozn. myslí sa tým Občiansky súdny poriadok) právnej úpravy rieši tzv. intertemporálne ustanovenie, ktoré v § 491 ods. 1 SSP ustanovuje ako generálne pravidlo okamžitú použiteľnosť a aplikáciu ustanovení Správneho súdneho poriadku aj na konania začaté za platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.“ Ďalej Ústavný súd pokračoval k nadväzujúcemu ustanoveniu § 491 ods. 2 SSP, ku ktorému uviedol, že „režim vzájomného spolupôsobenia skoršieho práva a neskoršieho práva sa upravuje výslovným zakotvením zachovania právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, pričom sa dotýka tak úkonov samotného súdu, ako aj úkonov účastníkov konania.“

27. Uvedené tak znamená, že hoci konanie v predmetnej veci pôvodne začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, vzhľadom na účinky prechodných ustanovení bolo nutné od 1. júla 2016 procesne postupovať podľa Správneho súdneho poriadku, čo sa prejavilo aj v procesnom označení účastníkov konania (žalobca a žalovaný), ako aj v následnom postupe a rozhodovaní Najvyššieho správneho súdu (v súvislosti s aplikáciou obdobného postupu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžnz 7/2015 z 18. novembra 2020).

28. V zmysle východísk uznesenia sp. zn. 8SžNSS/5/2024 zo dňa 20. februára 2025, „Nútné je však v predmetnej veci poukázať aj na prechodné ustanovenie § 491 ods. 3 SSP, v zmysle ktorého sa na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku neuplynuli (tzn., že ich plynutie pretrvávalo aj po 1. júli 2016), použijú ustanovenia Správneho súdneho poriadku; ak však Občiansky súdny poriadok doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase. A contrario uvedené znamená, že lehoty, ktoré uplynuli do nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016, sa budú spravovať ustanoveniami starej právnej úpravy, teda Občianskym súdnym poriadkom.“

29. Preto s poukazom na prechodné ustanovenie § 491 ods. 3 SSP sa subjektívna lehota v predmetnej veci bude počítať podľa pravidiel stanovených Občianskym súdnym poriadkom (§ 250v ods. 3 OSP).

30. Najvyšší správny súd, aplikáciou vyššie uvedených všeobecných východísk, najskôr skúmal, či sú splnené procesné podmienky na vecné, resp. meritórne prejednanie žaloby.

31. Podľa § 250v ods. 3 OSP, návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

32. Jednou z procesných podmienok, ktorá musí byť splnená predtým, ako Najvyšší správny súd pristúpi k meritórnemu prejednaniu veci, je podanie žaloby v zákonom stanovenej lehote. V predmetnej veci je to teda v zmysle § 250v ods. 3 OSP v lehote 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

33. Žalobná argumentácia odôvodňovala nezákonnosť zásahu najmä okolnosťami týkajúcimi sa inšpekcie zo dňa 13. augusta 2014 - konkrétne absenciou predchádzajúceho súhlasu súdu s inšpekciou (str. 6 žaloby), príliš široko a neurčito koncipovaným poverením na vykonanie inšpekcie (str. 5-10 žaloby), neexistenciou indícií na vykonanie inšpekcie (str. 10- 13 žaloby), prezeraním veľkého rozsahu dokumentov pri inšpekcii (str. 13 žaloby). Z celej žalobnej argumentácie je podľa Najvyššieho správneho súdu zrejmé, že nezákonnosť zásahu žalobca primárne odvodzuje od tvrdenej nezákonnosti inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014 (k tomu pozri osobitne body 8. a 10. tohto uznesenia), keď toto v žalobe opakovane zdôrazňoval.

34. Žalobca ďalej na str. 14-16 žaloby poukázal na podľa neho neoprávnené zhromažďovanie, držanie a nakladanie s dátami a dokumentmi získanými počas inšpekcie z 13. augusta 2014, ktoré vnímal ako pokračovanie v nezákonnom zásahu, ktorý spočíva v nezákonnom nakladaní s informáciami získanými počas inšpekcie zo dňa 13. augusta 2014. Uviedol, že nezákonnosť zhromažďovania „je odôvodnená samotnou skutočnosťou, že inšpekcia 13.08.2014 bola nezákonná“, ako aj neexistenciou právnej úpravy ohľadom zhromažďovania, držania a nakladania s dátami. Osobite k tomu potom tvrdil, že k nakladaniu s dátovými nosičmi došlo bez opory v zákonnej úprave. Ďalej namietal nakladanie s dátami ich sprístupňovaním tretím stranám, a to vrátane obchodného tajomstva, pretože pri prehodení žalobcom označeného obchodného tajomstva a dôverných informácií boli tieto informácie následne v administratívnom spise sprístupňované iným účastníkom správneho konania, pričom zároveň prvostupňové rozhodnutie vo veci zo dňa 11. februára 2016 bolo sprístupnené aj tretím stranám (str. 15-16; bod 55 - 57 žaloby).

35. Žalobca v žalobe uviedol tri žalobné návrhy. Prvým z nich sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa zhromažďovania a nakladania s dátami, dátovými nosičmi a dokumentmi, podkladmi a údajmi, ktoré boli získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014 v priestoroch žalobcu. Ďalej navrhol povinnosť vylúčiť z ďalšieho prešetrovania, ako aj správneho konania č. 0003/OKT/2015 všetky dátové nosiče, dokumenty, podklady a informácie získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014 a tretím návrhom žiadal protokolárne vymazať žalovaným všetky dátové nosiče, dokumenty, podklady a informácie získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014, vrátane ich kópií. Z týchto žalobných návrhov, ale aj z celej žalobnej argumentácie je podľa Najvyššieho správneho súdu zjavné, že správnu žalobou žalobca namietal celý zásah ako taký, ktorý označil za kontinuálny, ktorého počiatok videl v inšpekcii zo dňa 13. augusta 2014 a ktorý podľa neho pokračoval v držbe informácií žalovaným získaných počas inšpekcie. Hoci časť žaloby obsahovala námietku týkajúcu sa vyhodnotenia obchodného tajomstva žalovaným v priebehu administratívneho konania, v žalobe žalobca neformuloval samostatný petit vo vzťahu k informáciám, ktoré boli podľa neho nesprávne vyhodnotené, dokonca v správnej žalobe tieto informácie ani konkrétne nepomenoval a len vo všeobecnej rovine dôvodil, v čom spočívala nesprávnosť postupu žalovaného v tomto ohľade. Petity formulované v žalobe smerovali voči všetkým informáciám získaným počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014.

36. Prvým petitom sa žalobca snažil zamedziť dvom činnostiam žalovaného vo vzťahu k informáciám získaným počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014: (1) zhromažďovania a (2) nakladania s nimi. Zhromažďovanie predpokladá vykonávanie aktívneho konania smerujúceho k hromadeniu, získavaniu informácií, avšak zo samotnej žaloby je zrejmé, že žalobca netvrdí, že by proces získavania ďalších informácií trval aj po inšpekcii uskutočnenej dňa 13. augusta 2014. Pokiaľ žalobca ďalej napádal nakladanie so získanými informáciami, jeho nezákonnosť opäť odvodzoval od tvrdení o nezákonnosti inšpekcie a tiež od absencie zákonnej úpravy. Tieto skutočnosti však nastali a existovali rovnako v čase vykonania inšpekcie a v okamihu jej zavŕšenia, preto ich žalobca mohol uplatniť a namietat už v čase bezprostredne po vykonaní inšpekcie. Zároveň zo žalobnej argumentácie nemožno vyvodit žiadne následné (ex post) zníženie štandardu právnej úpravy týkajúcej sa držby týchto informácií. Žalobca tiež nepoukázal - okrem úkonov žalovaného v administratívnom konaní (k tomu pozri bod 37 tohto uznesenia) - na akýkoľvek následný úkon žalovaného týkajúci sa nakladania s týmito informáciami okrem ich vlastného nadobudnutia žalovaným.

37. Žalobca ďalej explicitne druhým žalobným návrhom žiadal vylúčiť z ďalšieho prešetrovania a správneho konania č. 0003/OKT/2015 všetky podklady a informácie získané počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014. Tiež v žalobe napádal aj niektoré úkony účastníkov konania a žalovaného počas administratívneho konania (napr. nahliadanie do spisov, zverejnenie prvostupňového rozhodnutia). V zmysle konštantnej judikatúry však úkony správneho orgánu vykonávané v správnom konaní ani nemôžu byť predmetom návrhu v zmysle § 250v OSP, resp. žaloby voči inému zásahu orgánu verejnej správy v zmysle SSP. V tejto súvislosti je potrebné poukázat na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžz/2/2012 zo dňa 13. novembra 2012 (publikované pod č. 98 v Zbierke stanovísk

najvyššieho súdu a súdov SR 7/2013) kde sa uvádza: „Správne konania, vedené pred orgánmi verejnej správy sú obvykle zakončené vydaním administratívneho rozhodnutia, ktoré je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Postup správneho orgánu predchádzajúci vydaniu rozhodnutia je následne súdom preskúmaný v konaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Návrhom na ochranu pred nezákonným zásahom nie je možné úplne negovať vedenie a účinky správneho konania. V prípade, ak by súd v rámci konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy preskúmaval zákonnosť, resp. prípustnosť vedenia správneho konania, dopustil by sa predčasného konania, ktoré by zasahovalo do právomoci orgánov verejnej správy. Takýmto konaním by došlo k prelínaniu súdnej moci s mocou výkonnou. Prieskum zákonnosti postupu správneho orgánu v rámci správneho konania je súčasťou prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, preto nie je možné v rámci konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy preskúmať zákonnosť správneho konania, ktoré predchádza vydaniu administratívneho rozhodnutia.“ Rovnako je potrebné poukázať na závery Ústavného súdu, ktorý v uzneseniach sp. zn. III. ÚS 676/2016 zo dňa 11.10.2016 a sp. zn. II. ÚS 319/2017 zo dňa 10. 5. 2017 uviedol, že „nespochybňuje možnosť využiť žalobu o ochranu proti nezákonnému zásahu orgánu verejnej správy aj v prípadoch nezákonne vedenej inšpekcie protimonopolným úradom, avšak iba v tom štádiu konania, keď niet iného procesného prostriedku na dosiahnutie nápravy. Pokiaľ sťažovateľka žiada žalobou zničenie skopírovaných údajov a tieto už boli využité ako dôkazy vo vydanom, hoci dosiaľ neprávoplatnom rozhodnutí protimonopolného úradu, posúdiť ich zákonnosť patrí druhostupňovému správnenému orgánu, resp. neskôr prípadne správnenému súdu konajúcemu o správnej žalobe proti potupu a rozhodnutiu.“

38. Čo sa týka tretieho žalobného návrhu, tento smeruje k vymazaniu všetkých informácií získaných počas inšpekcie uskutočnenej dňa 13. augusta 2014, čo v kontexte žalobných námietok znamená, že žalobca napádal nezákonnosť držby týchto informácií žalovaným ako celku.

39. Najvyšší správny súd zdôrazňuje chronológiu v predmetnej veci:

- 13. augusta 2014 vykonal žalovaný inšpekciu, ktorou bolo začaté prešetrovanie žalobcu;
- 13. februára 2015 začalo administratívne konanie č. 0003/OKT/2015 vo veci ochrany hospodárskej súťaže;
- 17. septembra 2015 žalovaný vydal Oznámenie o vyhodnotení obchodného tajomstva, resp. dôverných informácií na základe podnetu žalobcu zo dňa 30.03.2015;
- 11. februára 2016 podal žalobca sťažnosť zo dňa 10. februára, označenú ako „Námietky voči postupu pri sprístupňovaní obchodného tajomstva a neoprávnenému nakladaniu s obchodným tajomstvom, Námietky voči pokračovaniu v neoprávnenom zhromažďovaní a nakladaní s údajmi získanými počas inšpekcie, Žiadosť i dôsledné dodržiavanie dôvernosti informácií“;
- 11. februára 2016 žalovaný vydal rozhodnutie č. 2016/KH/1/1/004 v administratívnom konaní vo veci ochrany hospodárskej súťaže;
- 11. mája 2016 - žalovaný vydal Oznámenie o vybavení sťažnosti;
- 10. júna 2016 žalobca podal žalobu vo veci.

40. V predmetnej veci je nesporné, že sa žalobca dňa 13. augusta 2014 dozvedel o inšpekcii, ktorej namietaná nezákonnosť tvorila podstatu žalobnej argumentácie. V tom istom momente - od 13. augusta 2014 tiež žalovaný nepochybne držal, resp. začal zhromažďovať získané informácie, dáta a dokumenty, o ktorej držbe mal žalobca taktiež vedomosť. Voči tejto inšpekcii ani voči držaniu dát však žalobca v lehote 30 dní nepodal sťažnosť ani zásahovú žalobu. Žalobca sa sťažnosťou ani zásahovou žalobou dokonca nebránil ani potom, čo dňa 13. februára 2015 začalo administratívne konanie vo veci, keď bolo zrejmé, že ďalší účastníci konania môžu využiť svoje procesné práva a nahliadať do spisu. Žalobca sa síce ohradil voči vyhodnoteniu obchodného tajomstva, resp. dôverných informácií, avšak po doručení Oznámenia žalovaného zo dňa 17. septembra 2015 o vyhodnotení obchodného tajomstva, resp. dôverných informácií dňa 21. septembra 2015 (k tomu pozri doručku na listine č. 271 administratívneho spisu), alternatívne aj po doručení úpravy zo dňa 5. októbra 2015 v uvedenom Oznámení žalovaným (ktorú žalobca prevzal 8. októbra 2015), žalobca v priebehu viac ako štyroch mesiacov nevykonal žiadnu aktivitu smerujúcu k podaniu sťažnosti alebo žaloby voči tvrdenému zásahu. Sťažnosť vo veci žalobca podal až dňa 11. februára 2016, t. j. v deň, kedy žalovaný vydal rozhodnutie č. 2016/KH/1/1/004 v administratívnom konaní vo veci ochrany hospodárskej súťaže (ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 12. februára 2016). Uvedený postup žalobcu je v príkrom rozpore s následne tvrdenou žalobnou argumentáciou, ktorou namietal nezákonnosť zásahu, pričom je namieste otázka, prečo žalobca včas neprejavil záujem brániť sa proti namietanému zásahu. K podaniu samotnej sťažnosti v predmetnej veci došlo až dňa 11. februára 2016, t. j. v deň, kedy žalovaný vydal rozhodnutie č. 2016/KH/1/1/004 v administratívnom konaní vo veci ochrany hospodárskej súťaže. Žalobca teda brojil proti nezákonnému zásahu až vo fáze ukončenia administratívneho konania na prvostupňovom orgáne.

Tým však zmeškal lehotu, ktorá mu plynula už od nasledujúceho dňa po dni, kedy sa o (tvrdenom) zásahu dozvedel. Žalobca sa teda včas nebránil ani voči inšpekcii ani voči získaniu a držbe dokumentov žalovaným.

41. Samotný fakt, že žalovaný naďalej disponoval informáciami, dokumentmi a dátami, ktoré získal počas inšpekcie zo dňa 13. augusta 2014 i po tomto dni, nemá relevanciu pre plynutie subjektívnej lehoty. Žalobca nepreukázal totiž žiadne následné konanie žalovaného v súvislosti s držbou s týmito dokumentami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako (hoci aj parciálny) nezákonný zásah zo strany žalovaného. Zároveň použitie zaistených dokumentov v administratívnom konaní nemožno žalovať žalobou proti nezákonnému zásahu (návrhom na ochranu pred nezákonným zásahom nie je možné úplne negovať vedenie a účinky správneho konania - k tomu pozri bod 37 tohto uznesenia).

42. Najvyšší správny súd si je vedomý záverov vyplývajúcich z uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžz/31/2009 zo dňa 18. júna 2009, uverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 80/2011, v zmysle ktorého „Kumulatívne stanovenie podmienok prípustnosti návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v § 250v ods. 3 O. s. p., a to vyčerpanie prostriedkov nápravy, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis a podanie návrhu v subjektívnej lehote, je nevyhnutné v zmysle čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vykladať tak, aby sa navzájom nevylučovali. Ustanovenie § 250v ods. 3, druhá veta O. s. p. je nevyhnutné vykladať tak, že o existencii zásahu sa žalobcovia najskôr dozvedeli až dorúčením oznámenia o vybavení sťažnosti.“ Podmienky prípustnosti (podanie sťažnosti a plynutie subjektívnej lehoty na podanie žaloby) a závery uvedeného rozhodnutia však nie je podľa Najvyššieho správneho súdu možné vykladať tak, že by si žalobca mohol predlžovať lehotu na podanie zásahovej žaloby (k tomu pozri analogicky napr. uznesenie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 97/2015 - kde ústavný súd akceptoval neprípustnosť žaloby podanú po druhej sťažnosti voči zásahu). Uvedené platí osobitne v kontexte prejednávanej veci, keď bola podaná sťažnosť po viac ako roku od vykonania inšpekcie, ako aj od počiatku držby žalovaného s dátami, od ktorých žalobca primárne odvíjal nezákonnosť tvrdeného zásahu, o ktorých mal žalobca nepochybne vedomosť v deň vykonania inšpekcie, resp. niekoľko mesiacov od posledného tvrdeného parciálneho zásahu identifikovaného v žalobe (vyhodnotenie obchodného tajomstva). Zároveň v kontexte predmetnej veci nie je možné identifikovať takú objektívnu prekážku alebo inú skutočnosť, ktorá by uplatňovala použitie ústavne konformného výkladu, pretože sťažovateľ v rozhodujúcej dobe 30 dní od toho, ako sa dozvedel o vykonaní zásahu (to platí pre všetky námietky v podanej žalobe) ani v objektívnej lehote 1 roka odo dňa, keď došlo k namietanému zásahu (s výnimkou parciálnej časti o vyhodnotení obchodného tajomstva - ktorá však tiež nebola vznesená v subjektívnej lehote), nezvolil žiaden prostriedok procesnej ochrany voči tvrdenému zásahu - t. j. nepodal ani sťažnosť, ani žalobu voči nezákonnému zásahu - to je napokon aj významný diferenciačný rozdiel oproti judikatúre, na ktorú žalobca vo svojich následných podaniach poukazoval a snažil sa odôvodniť svoje stanovisko o včasnosti podania žaloby (k tomu pozri toto odôvodnenie nižšie).

43. Sťažovateľ vo svojich vyjadreniach opakovane citoval časť odôvodnení rozsudkov Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan), sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.) a sp. zn. 8Sžnz/2/2015, ktoré uviedli, že: „Skutkový stav z hľadiska procesnej prípustnosti v predmetnej veci je okrem toho potrebné vnímať ako zásah pokračujúci a prehlbujúci sa ďalšími čiastkovými zásahmi, ktorých zákonnosť má byť preskúmaná. Tvrdené porušenia nadväzujúce na pôvodný, nezákonný zásah v tomto kontexte predstavujú nie len následky pôvodného (potenciálne nezákonného) zásahu, ale aj zásah samotný a trvajúci. S cieľom poskytnutia účinnej ochrany základným právam, je potrebné vykladať plynutie objektívnej lehoty pri trvajúcom zásahu (teda nie zásahu, ktorého len následky trvajú) podľa § 250v ods. 3 OSP tak, že táto začína plynúť až dňom ukončenia zásahu. Spojenie do jedného roka odo dňa, keď k nemu (zásahu) došlo, navodzuje záver, že zásah je ukončený, dokonaný. Opačný výklad by mohol viesť k neprijateľnému záveru, že osoby, ktoré sa o ešte stále trvajúcom zásahu dozvedia po uplynutí jedného roka od začiatku zásahu, by nemali k dispozícii žiaden prostriedok súdnej ochrany a boli by povinné nezákonný zásah, či ďalšie čiastkové zásahy nedôvodne ďalej trpieť aj napriek tomu, že podmienky subjektívnej lehoty by spĺňali. Takýto výklad by v prípade pokračujúceho zásahu nebol podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ústavne konformný.“ K uvedenej judikatúre v prvom rade Najvyšší správny súd zdôrazňuje, že tieto závery Najvyšší súd skonštatoval vo vzťahu k objektívnej, a nie subjektívnej lehote. Občiansky súdny poriadok stanovoval jednak subjektívnu lehotu 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela (slovo „dozvedela“) a jednak objektívnu lehotu jedného roka odo dňa, keď došlo k zásahu (slovo „došlo“). Po márnom uplynutí ktorejkoľvek z týchto lehôt je v zmysle OSP návrh neprípustný (v zmysle SSP oneskorene podaný). Žalobcom namietaná judikatúra argumentovala v prospech prípustnosti návrhu v prípade, ak by sa žalobca dozvedel o zásahu po uplynutí objektívnej lehoty (teda poukazovala na prípady, ak sa dotknutý subjekt v priebehu jedného

roka od toho, čo došlo k zásahu, o ňom nedozvedel) - čo však z podanej žaloby nijako nevyplýva. V tu prejednávanej veci Najvyšší správny súd neidentifikoval a ani žalobca v žalobe (ani v následných vyjadreniach) nešpecifikoval žiaden zásah (dokonca ani ďalší čiastkový zásah, prípadne zmenu kvality prejavov pôvodného zásahu), voči ktorému by žalobca podal žalobu alebo sťažnosť do 30 dní, odkedy sa o tomto - čo i len parciálnom zásahu dozvedel.

44. Tiež je potrebné zohľadniť kontext záverov o zásahu do práv podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v uvedených veciach sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan) a sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.), ktoré spolu súviseli - týkali sa tej istej inšpekcie, v ktorej boli v zmysle rozsudku sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.) zadržané dáta súkromnej povahy zo súkromného zariadenia zamestnanca. Aj v tu prejednávanej veci žalobca namietal porušenie svojho práva na súkromie, z kontextu žaloby a následných vyjadrení však vyplýva, že sa jednalo o jeho práva na súkromie ako právnickej osoby, nepoukazoval na porušenie práva na súkromie niektorého konkrétneho zamestnanca či fyzickej osoby.

45. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudky Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan) a sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.), ako už poznamenal k aplikácii týchto rozhodnutí Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti, „predmetné rozhodnutia sa týkali prípadov, kedy navrhovateľ dodržal jednoročnú objektívnu lehotu na podanie návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom vo vzťahu k dátumu vykonanej inšpekcie a získaným dokumentom, podkladom a informáciám, ktorých zákonnosť namietal.“ (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 zo dňa 03.05.2016). Navyše predmetné rozhodnutia sú špecifické aj v tom, že sa jedná o v poradí druhé žaloby voči nezákonnému zásahu podané po predchádzajúcom zamietnutí žaloby (vo veciach pod sp. zn. 10Sžz/5/2014 a 1Sžz/6/2014), na čo Najvyšší súd reflektoval aj v odôvodneniach týchto rozsudkov („Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na predchádzajúci rozsudok Najvyššieho súdu 1Sžz/6/2014 týkajúci sa v prejednávanej veci ktorý zamietol ako neprípustný bez meritórneho preskúmania podaný návrh po tom, ako zistila že návrh nebol podaný po vyčerpaní prostriedkov ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Vychádzajúc z tohto rozhodnutia, najvyšší súd rešpektuje že účastníci konania v tejto veci vychádzali z nevyhnutnosti podať pred podaním žaloby sťažnosť, podľa zákona o sťažnostiach.“), pričom v oboch prípadoch bola zjavná aktivita žalobcov, ktorí prvú žalobu (vo veciach pod sp. zn. 10Sžz/5/2014 a 1Sžz/6/2014) podali v lehote 30 dní od vykonania inšpekcie a bezprostredne po jej zamietnutí podali ešte pred uplynutím jednoročnej objektívnej lehoty sťažnosť voči postupu žalovaného aj druhú žalobu voči nezákonnému zásahu. V uvedených prípadoch bol potom v dôsledku popísaných skutočností dôvod na uplatnenie dvoch rôznych výkladov tej istej normy (§ 205v ods. 3 OSP) a následne na uprednostnenie ústavnokonformného výkladu v prospech procesnej prípustnosti žalôb. V tu prejednávanej veci však je skutková situácia iná, keď je zrejmé, že žalobca v lehote do 30 dní odo dňa, keď sa ako osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, nepodal ani sťažnosť ako prostriedok, ktorého použitie umožňuje osobitný predpis, nepodal však ani žalobu voči nezákonnému zásahu orgánu verejnej správy.

46. Obdobne aj v rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžnz/2/2015 (Capgemini) boli skutkové okolnosti veci iné, keď aj tento sa týkal prípadov, kedy navrhovateľ dodržal jednoročnú objektívnu lehotu na podanie návrhu vo vzťahu k dátumu vykonanej inšpekcie a kedy tam uvedený navrhovateľ podal sťažnosť voči inšpekcii a odpečateniu dokumentov do 30 dní od momentu odpečatenia týchto dokumentov.

47. Najvyšší správny súd preto v kontexte tejto veci nevníma judikatórny rozpor medzi závermi rozhodnutí rozsudkov Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžnz/2/2015 (Datalan), sp. zn. 5Sžnz/1/2015 (Ing. M. S.) a sp. zn. 8Sžnz/2/2015 na (ako prvej línii) a rozsudkami Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 a sp. zn. 4Sžz/1/2013 (ako druhej línii), na ktorý poukazuje žalobca, keď sa s rozhodnutiami prvej línii Najvyšší súd argumentačne vysporiadal v neskoršom rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 zo dňa 03.05.2016. Navyše v prejednávanej veci Najvyšší správny súd identifikoval odlišné skutkové okolnosti rozhodujúce pre počítanie lehoty na podanie žaloby, a to osobitne nedostatočnú aktivitu žalobcu smerujúcu k podaniu žaloby voči nezákonnému zásahu.

48. Žalobca ďalej tvrdil, že na predmetnú vec nie sú aplikovateľné závery rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 zo dňa 03.05.2016, pretože tento sa vzťahuje len na prípady, ak sa namietajú nezákonnosť inšpekcie, pričom v predmetnej veci sa namietal aj následná držba. V zmysle uvedeného rozhodnutia, „Zákon upravuje inštitút nezákonného zásahu, s možnosťou pretrvávajúcich nezákonných následkov. Ak sa za nezákonný zásah v posudzovanom prípade považuje inšpekcia, nemôžu sa podľa názoru najvyššieho súdu za nezákonný zásah už považovať jej dôsledky a nie je ani možné vyvodzovať právo na podanie návrhu na nezákonný zásah kedykoľvek počas trvania takýchto dôsledkov inšpekcie.“ Žalobca relativizoval tieto právne závery, poukázaním na to, že v uvedenej veci bola podaná správna žaloba len voči inšpekcii, avšak jeho žaloba smeruje aj voči držbe informácií. Najvyšší správny súd konštatuje, že nezistil takúto odlišnosť prejedávanej veci a veci sp. zn. 4Sžnz/7/2015. Naopak, z

rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015 zo dňa 03.05.2016 vyplýva, že tam prejedávaná žaloba smerovala aj voči držbe informácií, na čo Najvyšší súdu reagoval, tak, že „nie je možné počítať plynutie samostatnej lehoty na podanie návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom od akéhokoľvek okamihu trvania držby a dispozície s diskom, DVD, resp. informáciami na nich. V tomto prípade ide o jednorazový zásah v podobe inšpekcie s trvajúcimi dôsledkami a plynutie lehoty je preto potrebné počítať od vykonania inšpekcie samotnej.“ K obdobným záverom - že nie je možné počítať plynutie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na ochranu pred iným zásahom orgánu verejnej správy od akéhokoľvek okamihu trvania držby informácií, ale relevantná je prvá vedomosť dotknutého subjektu o tejto držbe, sa priklonila aj rozhodovacia činnosť Najvyššieho správneho súdu (k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 5Shk/2/2022 zo dňa 30. marca 2023, bod 37).

49. Pokiaľ žalobca argumentoval nálezom Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 290/2015 a rozhodnutím ESLP Amann v. Switzerland, uvedená judikatúra sa síce týka zhromažďovania dát a ich uchovávaní verejnou autoritou, avšak podstata uvedených rozhodnutí bola držba informácií operatívno-pátracej povahy, a nie informácii získaných počas inšpekcie, o ktorom zhromažďovaní sa žalobca v tejto veci dozvedel v deň vykonania inšpekcie. Obdobne neobstojí žalobcov poukaz na rozhodnutie ESLP S. and Marper v. the United Kingdom, týkajúci sa uchovávaní údajov DNA jednotlivcov v databázach obvinených.

50. Žalobca síce apeloval na potrebu ústavne konformného výkladu pri posudzovaní prípustnosti žaloby, túto však nemožno vykladať absolútne tým spôsobom, že by sa úplne poprel význam a zmysel lehôt na podanie žaloby v prípade, keď žalobca mohol svoje námietky nepochybne formulovať a predložiť skôr, pretože mal vedomosť o tvrdenom zásahu. Ochrana práv a právom chránených záujmov fyzickej a právnickej osoby v oblasti verejnej správy je síce základným účelom správneho súdneho konania, „Táto ochrana ale závisí od aktivity dotknutej osoby, ktorá sa jej musí domáhať zákonom ustanoveným postupom. Súčasťou toho postupu môžu byť aj zákonodarcom ustanovené lehoty na podanie žaloby. Márne uplynutie lehoty na podanie žaloby má za následok jej odmietnutie z dôvodu oneskoreného podania podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP. Žalobca sa pritom nemôže s úspechom domáhať vecného preskúmania žaloby, ak táto bola podaná oneskorene, s odkazom na to, že ním namietaný následok stále trvá. Pokiaľ sa uvedené v plnom rozsahu uplatňuje v konaniach o správnych žalobách, kde je trvanie účinku rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy v prípade nepodania žaloby irelevantné, pričom ani nemožno odpustiť zmeškanie lehoty na podanie žaloby (§ 181 ods. 4 SSP), potom nie je dôvod neaplikovať uvedený záver aj na žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy. Zároveň možno skonštatovať, že aj v správnom súdnom procese platí klasická rímska právna zásada *vigilantibus iura scripta sunt* („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“)(uznesenie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1Svk/1/2024 zo dňa 29. októbra 2024).

51. Argumentácia nálezmi Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 375/2015 a sp. zn. III. ÚS 376/2015 nie je aplikovateľná na túto vec, keď sa uvedené rozhodnutia týkali vecí vedených na Najvyššom súde pod sp. zn. 1Sžz/3/2014 resp. sp. zn. 1Sžz/1/2014, keď bol návrh podaný do 30 dní odo dňa, keď sa žalobca o zásahu dozvedel, a súčasne nie neskôr, než jeden rok od vykonania zásahu, avšak Najvyšší súd tieto zamietol ako predčasne podané z dôvodu, že nebola voči zásahom podaná sťažnosť (mutatis mutandis aj nález Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 396/2015). Irelevantný je aj poukaz na nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 117/07 zo 4. februára 2009, nakoľko tam uvedený zásah do práva na súkromie fyzickej osoby, spočíval v preskúmaní príkazu na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky - nejednalo sa teda o žalobu podľa § 250v OSP.

52. Najvyšší správny súd v kontexte predmetnej veci poukazuje aj na zásadu „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá platila už v rímskom práve. Podľa tejto zásady „práva patria bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. V tomto zmysle je zákonom ustanovená subjektívna lehota, ktorá je naviazaná na vedomosť dotknutej osoby o inom zásahu, len jedným z normatívnych vyjadrení zásady, že každý si musí sám dbať na svoje práva.

53. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 635/18 zo dňa 15. mája 2018 je Najvyššiemu správne súdu známy, avšak eviduje výrazné skutkové a právne odlišnosti vecí, keď v českom prípade žalovaný na prvú sťažnosť bezprostredne po podaní inšpekcie nereagoval, následne súdy konajúce v tam uvedenej veci vydali podľa Ústavného súdu Českej republiky prekvapivé rozhodnutia a svojvoľne interpretovali obsah žaloby. Zároveň sú Najvyššiemu správne súdu známe aj odlišné okolnosti právneho vývoja inštitútu zásahovej žaloby českom právnom poriadku (k tomu pozri aj vyjadrenie žalovaného v bode 24. tohto uznesenia). V uvedenom náleze Ústavného súdu Českej republiky zrejme práve preto nebola zásadnejším spôsobom reflektovaná zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, z ktorej

vychádza posúdenie lehôt pri trvácich zásahových žalobách v ustálenej slovenskej judikatúre. Toto rozhodnutie a v ňom obsiahnutá argumentácia preto nie je pre súdenú vec zásadnejšie, ako ustálená judikatúra aplikujúca slovenský právny poriadok.

54. Aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho správneho súdu v otázke plynutia subjektívnej lehoty na podanie správnej žaloby voči inému zásahu je vyjadrená v uznesení sp. zn. 10Sžk/23/2020 zo dňa 30. septembra 2021 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/2022 ZNSS, v zmysle ktorého na plynutie subjektívnej lehoty na podanie žaloby proti inému zásahu nemá vplyv, či napádaný iný zásah trval počas tejto lehoty alebo prípadne aj po jej uplynutí. „Žaloba proti trvajúcemu alebo opakovaním hroziacemu zásahu má preventívny charakter. Preto je celkom logické, že lehota na jej podanie je naviazaná na prvú vedomosť dotknutej osoby o tomto zásahu. Vychádza sa totiž z logického predpokladu, že len čo je niekto dotknutý určitým zásahom, ktorý považuje za nezákonný, snaží sa ihneď o jeho skončenie a bráni sa proti nemu dostupnými prostriedkami. Čo najskorším bránením je možné jednak naplniť účel žaloby podľa § 252 ods. 1 SSP, teda čo najskôr zabrániť v ďalšom pokračovaní alebo opakovaní zásahu, jednak zabrániť, aby v dôsledku plynutia času sa zhoršila možnosť zistiť riadne skutkový stav rozhodný pre začatie iného zásahu a presne posúdiť následky, aké tento zásah u dotknutej osoby vyvolával. Čím viac času by uplynulo od začatia iného zásahu, tým je takéto zisťovanie a posudzovanie ťažšie a nepresnejšie.“(uznesenie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 10Sžk/23/2020 zo dňa 30. septembra 2021). Dokonca aj v čase podania tu prejedávanej žaloby podľa § 250v OSP vyplývali z vtedajšej judikatúry obdobné závery, napr. v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžnz/7/2015.

55. K žalobcovej argumentácii, že musí byť akceptované zachovanie lehoty pri trvacom zásahu, lebo inak by bol poškodený povinný trpieť akýkoľvek ďalší nadväzujúci čiastkový útok Najvyšší správny súd už v inej veci uviedol, že „O začatí plynutia novej subjektívnej lehoty by sa dalo uvažovať v obdobných situáciách napríklad vtedy, keď by pri výkone skôr začatej kontroly (a nie je podstatné, či zákonnej alebo nie) došlo k podstatnej zmene okolností, napríklad vykonaním prehliadky nejakých priestorov, ich uzatvorením, či zaistením vecí, ako svojou povahou nového faktického zásahu voči kontrolovanému (tu sťažovateľ); obdobné úvahy boli uvedené v uznesení najvyššieho správneho súdu sp. zn. 5Shk/2/2022 z 30.03.2023, najmä v bodoch 37-44.“ (uznesenie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Svk/33/2022 zo dňa 30.11.2023). Sťažovateľ však v tejto veci nepopísal, ako sa zmenilo nakladanie žalovaným s údajmi získanými počas inšpekcie resp. ako sa zmenilo nakladanie s informácie, ktoré on označil za obchodné tajomstvo ani netvrdil, že k takému konkrétnemu typovo novému faktickému postupu došlo v poslednom mesiaci pred podaním sťažnosti, resp. že by sa až vtedy o nich dozvedel. Tvrdené chyby v poverení, tvrdená fishing expedition, prípadná neproporcionalita získania informácií, absencia zákonnej úpravy nakladania s dátami ani ďalšie tvrdené nezákonnosti, neboli tohto charakteru. Sťažovateľ v predmetnej veci síce tvrdil, že dochádza k prehlbovaniu zásahu do jeho práva na súkromie, jeho argumentácia však bola v tomto ohľade málo konkrétna, keď len vo všeobecnosti poukazoval na „čiastkové útoky“ resp. popisoval výkon práv ďalších účastníkov konania a postup žalovaného v rámci administratívneho konania, pričom však nepredniesol námietku, v dôsledku ktorej by bolo možné hovoriť o takom parciálnom či následnom zásahu, o ktorom nemal vedomosť v čase vykonania inšpekcie zo dňa 13. augusta 2014 (resp. najneskôr v čase 8. októbra 2015 v súvislosti s parciálnou námietkou k vyhodnoteniu obchodného tajomstva).

56. Z vyššie uvedených dôvodov sa Najvyšší správny súd - v skutkových a právnych okolnostiach súdnej veci - nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že pre plynutie subjektívnej lehoty na podanie žaloby o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, resp. žaloby voči inému zásahu orgánu verejnej správy, má vplyv to, že žalovaný ďalej disponoval informáciami, dokumentmi a dátami, ktoré získal počas inšpekcie. Rovnako tak žalobné námietky o vyhodnotení obchodného tajomstva - ak by aj tieto tvorili parciálne, resp. ďalší následný zásah - boli podané po lehote 30 dní, od kedy sa žalobca o konaní žalovaného dozvedel (poznámka: Najvyšší správny súd v tomto uznesení netvrdí, že by vyhodnotenie obchodného tajomstva znamenalo ďalší čiastkový zásah orgánu verejnej správy, uvedenou eventualitou sa zaoberal iba s ohľadom na žalobné námietky, ktorými žalobca opísal ním identifikované konanie žalovaného, ktoré on sám považoval za nezákonný zásah orgánu verejnej správy a tieto verifikoval vo vzťahu k dodržaniu subjektívnej lehoty na podanie tejto žaloby).

57. Najvyšší správny súd dodáva, že žaloba by bola podaná oneskorene aj v prípade, ak by subjektívnu lehotu v predmetnej veci počítal podľa pravidiel stanovených v SSP, pretože žalobca by nedodrжал ani subjektívnu lehotu dvoch mesiacov odo dňa, keď sa osoba dotknutá iným zásahom orgánu verejnej správy o ňom dozvedela (k tomu pozri toto odôvodnenie vyššie).

58. Vzhľadom na vyššie uvedené, Najvyšší správny súd správnu žalobu žalobcu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP (k záveru o odmietnutí žaloby po uplynutí subjektívnej lehoty podľa § 205v ods. 3

OSP dospel obdobne Najvyšší správny súd aj v uznesení sp. zn. 8SžNSS/5/2024 zo dňa 20. februára 2025).

59. Najvyšší správny súd o práve na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 170 písm. a) SSP tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

60. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 147 ods. 2 SSP, § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.